

Никейският майстор се домогвал с цялото си същество към класическия идеал, към красотата, но не толкова към красотата на тялото, колкото на лицето, носител на духовния израз. Възможно е в това отношение той да не е бил сам; по онова време се раздавали гласове, че блаженството, за което говори Светото писание, е присъщо на непокаярената природа на човека. Никей-

рианини. Ноантиничните портрети изглеждат твърде груби и мате-е и претворено в омухотворена красота, пред която това жения нос и чувствено изразителните устни. Всичко това коса, големите полузакрити от клепачите очи, удъл-на лицето, откритото чело, свободно падащата надолу хубавите антични портрети. Ние виждаме нежния овал и обаяние никейските ангели не отстъпват и на най-добрите византийски майстори. Със своята жизненост ват представя за търсената и постигнатата на най-востни творби на ранновизантийската живопис. Те да-Кастел Сернио това са най-възвисяните от всички из-ние и възхновение. Наред с фреските на църквата в изразителни, затова пък лицата им излъчват чудно обая-телохранители. Фигурите им са застинали и не особено са обгледени в тежките сърмени дрехи на императорски вен, получовешки образ. В мозаиките от Никея ангелите Ангелът във византийската иконография е полубожест-особено ясно в изображението на архангелите от Никея.

При мозаиката античното наследство се проявява била непозната на античните художници. двете фигури издава една отчужденост от света, която Само унесенният поглед на Бородица и сковаността на моделировка на телата сочат към античната традиция. напълно в духа на Античността. Също и енергичната ката и детето онова героично самосъзнание, което е още на Бородица. В тази икона долавяме в израза на май-в техниката на възврата живопис, и особено в иконата красните икони от 6. век в Киевския музей, изпълнени ството на стария хуманизъм. Това ясно проличава в пре-5. и 6. век в него все още било живо и морщо наслед-обае само една страна на византийското изкуство. През

Портретите на Юстиниан и Теодора характеризират богородица на императорската власт. анатомичен строеж. Неговата задача е била да изрази пространствено разполагане на фигурите и за техния петна. Византийският майстор съвсем не е помислил за почти силуетността на фигурите и абстрактните цветни пропорции, повтарящи отвесните линии, плоскокостността, съдействуват и стройните им, прекомерно удължени като тайнствени безплътни видения. За това впечатление

то например в средното билодо "Големият на Давид" от Кипър, чертите на византийския монументален стил са съчетани с чисто класическото наследство. Компониранията е тържествено спокойна и симетрична, както и при изобразяването на императора със свитата му на консулските дилтихи или в мозаиките на Юстиниан и Теодора. В центъра стои свещеникът, отляво Давид, отляво големията му. Групата е флакирана от двама

В някои произведения на приложното изкуство, ка-надала. ни състояние, които античните художници още не поз-обогатяла изкуството с изобразявания на такива душев-фреските в Кастел Сернио разбират, че Византия е ширно. От произведени като никейските мозаики и нат душевния си порив; специчното пространство е об-ано; стройните, леки фигури сякаш непринудено след-аналителна. Всичко е повече духовно, отколкото материя-нио и творбите на късноантичното изкуство е твърде И все пак разликата между фреските в Кастел Сер-

ни творби на византийското изкуство. нейната другака нямат равни на себе си в известните глумничата, стройните фигури на жената с детето и на тошена след разжизнелето. Цветливото движение на при- "Рождество Христово" лежачата Мария е представена из-си спомняме за най-хубавите помпейски фрески. В болю, тъй жизнерадостни са по настроение, че неволно Сцените от живота на Христос са композирани така сво-от Кастел Сернио не отстъпват на никейските мозаики. Като шедьоври на монументалната живопис фреските от изповедта на грешницата Мария Магдалина.

лиричната тема. Дълбока, почти чувствена страст лъха мост от контекста и заедно с това задържа развитието на фа на неговите химни припев мени своя смисъл в зависи-разите на Роман са видетени в тънка мрежа от намеци драматизъм в духа на древноримските трагедии. Об-ричиният порив в неговите химни се съчетава с дълбоко ното, а към прославата на висшите небесни сили. Ли-ните гръмки лирици, само че той се насочвал не към зем-По пламенност на чувствата той не отстъпвал на древ-новец, най-голямото поетично дарование на Византия. Съвременник на майстора от Никея е Роман Сладко-

духа на старата класическа традиция. на едно строю, по-линеарно предаване на формата в колорит на късноантичните майстори отстъпва място цетове и полутонове. Но свободният, леко нахвърлян тичната живопис и умее да си служи с допълнителни